

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	แนวคิดเรื่องอตัมมยตาในทัศนะของพุทธทาสภิกขุ	
ผู้เขียน	นายสถาพร จันทร์เทศ	
ปริญญา	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พุทธศาสนศึกษา)	
คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	ผศ.ดร.ปรุฑมภ์ บุญศรีรัตน์	อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
	อ.ดร.สยาม ราชวัตร	อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวคิด และวิธีการนำเสนอแนวคิดเรื่องอตัมมยตาโดยพุทธทาสภิกขุ ผลการวิจัยพบว่าอตัมมยตาที่สอนโดยพุทธทาสภิกขุมีความสอดคล้องกับอตัมมยตาที่พบในคัมภีร์สำคัญทางพุทธศาสนา ได้แก่พระไตรปิฎก อรรถกถา ฎีกา และคัมภีร์วิสุทธิมรรค โดยพบว่าอตัมมยตาหมายถึงการไม่ปรุงแต่งหรือไม่ถูกปรุงแต่งโดยสังขารใดๆ อีกต่อไป เป็นความมั่นคงอยู่ในหนทางที่ถูก และตรงต่อพระนิพพาน มีลักษณะเป็นกระบวนการเปลี่ยนผ่านเพื่อยกระดับของจิต โดยมี 3 ระดับ ระดับสูงสุดทำให้เป็นพระอรหันต์ ระดับรองลงมาก็คือการเลื่อนระดับของจิตในฉนวนขั้นต่าง ๆ พุทธทาสภิกขุได้เพิ่มระดับทั่วไปเข้าไปด้วย ได้แก่การที่บุคคลตัดขาดจากสิ่งที่พึ่งตัดขาดอย่างสิ้นเชิง เช่น หย่าขาดจากอบายมุข เป็นต้น ผู้ที่มีอตัมมยตาจึงเป็นบุคคลที่มีความเห็นแก่ตัวน้อย และมีความทุกข์น้อย ซึ่งขึ้นอยู่กับระดับของอตัมมยตาที่บุคคลนั้นได้พัฒนาขึ้น การทำให้อตัมมยตาเกิดขึ้นทำโดยการปฏิบัติไตรสิกขา โดยอตัมมยตาจะเป็นขั้นสุดท้ายของการพัฒนาปัญญา ประโยชน์ของอตัมมยตาคือการตัดกิเลส พัฒนาปัญญา และแก้ปัญหาความเห็นแก่ตัว สำหรับวิธีการนำเสนอแนวคิดเรื่องอตัมมยตาโดยพุทธทาสภิกขุ มีลักษณะเป็นการบรรยาย โดยเป็นการสื่อสารทางเดียว และผู้สื่อสารยึดคัมภีร์คือพระไตรปิฎกเป็นหลัก โดยใช้ภาษาพูดซึ่งได้ทำการบันทึกเทป เพื่อเรียบเรียงเป็นหนังสือ 3 เล่ม ได้แก่ *อตัมมยตาประทีป*, *อตัมมยตาประยุกต์*, และ *อตัมมยตาปริทัศน์* อันประกอบด้วยธรรมบรรยาย 60 ครั้ง ตั้งแต่ พ.ศ. 2531 – 2533 พุทธทาสภิกขุได้บรรยาย เรื่อง อตัมมยตาเมื่อชราภาพ และเริ่มบรรยายด้วยการปรารภถึงความตายของตัวเอง อตัมมยตาจึงเป็นธรรมบรรยายชุดสุดท้ายของท่าน โดยผู้สอนได้ใช้คำอุปมา และคำกลอนประกอบการสอนเป็นจำนวนมาก และยังมีการใช้ถ้อยคำชักจูง และกระตุ้นเร้าให้เกิดกำลังใจในการปฏิบัติธรรมร่วมด้วย

Thesis Title	Concept of Atammayatā in Buddhadāsa Bhikkhu's Perspective	
Author	Mr. Sathapond Chantade	
Degree	Master of Arts (Buddhist Studies)	
Thesis Advisory Committee	Asst. Prof. Dr. Parud Boonsriton	Advisor
	Lect. Dr. Sayam Ratchawat	Co-advisor

Abstract

The thesis's objective is to study the concept of Atammayatā in Buddhadāsa's perspective, and how he conveys this concept to his audience. The result is the fact that Atammayatā taught by Buddhadāsa getting along well with Atammayatā described in Tipiṭ aka and other scriptures including Aṭ ṭ hakathā, Ṭ ikā, and Visuddhimagga. Atammayatā means nothing could mislead the mind from the right path to Nibbāna. It is the process that the mind getting to the higher levels. It comprises of 3 levels; the first is to be an Arhant, the second is when one's mind achieves the higher levels of Jhāna (meditation), and the third is when one making a strong decision to abstain from bad habits, to be less selfish and less unhappy beings depending upon level of Atammayatā they have achieved. Atammayatā is appeared when Adhipaññā-sikkhā or the training in higher wisdom, is successful. The benefits of Atammayatā are to get rid of defilements, to develop wisdom, and to solve the problems of selfishness. Regarding Buddhadāsa's communication, it is one direction from the preacher to his audience. He is text-centric who refers to the Buddha's words as found in the Tipiṭ aka. His lectures were recorded to make 3 books comprising of 60 lectures taught from 1988 – 1990. Buddhadāsa has inaugurated his lectures mentioning the fact that death awaited him. The lectures of Atammayatā would be his last sermon. In his talks, Buddhadāsa applied a lot of metaphors and poems. He also picked words that persuade and inspire his audience to practice Dhamma, especially Atammayatā.